

Oblikovanje knjige 1984., George Orwella

Maržić, Maja

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Academy of Applied Arts / Sveučilište u Rijeci, Akademija primijenjenih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:279:201550>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-13**

University of Rijeka
Academy of
Applied Arts

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Academy of Applied Arts - Repository APURI](#)

uniri DIGITALNA
KNJIŽNICA

SVEUČILIŠTE U RIJECI
AKADEMIJA PRIMIJENJENIH UMJETNOSTI

Prijediplomski sveučilišni studij
Grafički dizajn i vizualne komunikacije

ZAVRŠNI RAD
“OBLIKOVANJE KNJIGE 1984., GEORGE ORWELL-A”

Mentor:

Doc. art. Damir Bralić

Studentica:

Maja Maržić, 0287008593

Rijeka, srpanj 2024.

Sadržaj:

1.	UVOD.....	3
2.	TIPOGRAFIJA.....	4
3.	KNJIGA.....	5
3.1	PRIJELOM.....	5
3.2	TISUĆU DEVETSTO OSAMDESET ČETVRTA.....	6
4.	IZRADA ZAVRŠNOG RADA.....	7
5.	ZAKLJUČAK.....	14
6.	LITERATURA.....	15
7.	POPIS SLIKA.....	16

1. UVOD

Završni rad pod nazivom “Oblikovanje knjige 1984. George Orwella ” izrađen u sklopu kolegija “Prošireno tipografsko oblikovanje II ” pod mentorstvom doc. Art. Bralića. Rad se sastoji od dva različita prijeloma knjige “1984.” autora George Orwella.

Prvi knjiški prijelom oblikovan je na tradicionalni način, kako se pažnja posvećuje klasičnim tipografskim pravilima i estetskim principima oblikovanja. Kroz knjigu se pojavljuju ilustracije koje prate ključne radnje.

U kontrastu na tradicionalni knjiški prijelom napravljen je eksperimentalni prijelom. Eksperimentalni prijelom pruža drugačiji dojam iste knjige. Oblikovanje se sastoji od vizuala iskrivljenih, izobličениh skenova i tradicionalnog prijeloma koji se spajaju u novi vizualni dojam. Eksperimentalna knjiga povezuje tekst iz knjige s problematikama svijeta danas. Završni rad izrađen pomoću Adobe programa – Photoshop, Illustrator i InDesign.

2. TIPOGRAFIJA

Tipografija je umjetnost i vještina koja se bavi sastavljanjem tipografskih elemenata u cjelinu kako bi jezik bio čitak. Izradom pismenih vrsta, razmakom između slova i razmakom između slovnih parova. Odnosi se i na oblikovanje tipografskih elemenata, teksta u cjelinu, veličine znakova izborom prikladnih pismovnih vrsta, pismovnoga reza, razmaka između redaka. Tipografija također obuhvaća oblikovanje slova i jezičnih znakova: brojeva i simbola. Knjižna tipografija, osim u slučaju nekih posebnih izdanja ograničenih na uski krug čitatelja, treba poštovati određena pravila.

3. KNJIGA

Knjiga je napisani jezični dokument većeg opsega koji je lako prenosiv. Invencija knjige obuhvaćaju razdoblje od 5000 godina. Preduvjet za pojavu knjige bilo je postojanje pisma i prikladna pisaćeg materijala. Knjige su kroz povijest bile rađene od raznih materijala, npr. u Egiptu 3000. godine pr. Kr. koristio se papirusni svitak dok su u kineskom kulturološkom krugu one bile sastavljene od bambusovih daščica, a na bliskom istoku knjige su bile načinjene od pečenih glinenih pločica

Knjižni listovi sastoje se od dviju stranica (recto i verso). Knjiga se tiska u tiskarskim arcima, koji se presavijaju kako bi se formirao knjižni svežanj (slog). Spajanjem svežnjeva nastaje knjižni blok. Suvremene potrebe i digitalna tehnologija dovele su do pojave elektroničkih knjiga, koje osim teksta mogu uključivati i zvučne zapise i slike.¹

3.1 PRIJELOM

Prijelom je dio grafičke pripreme u kojem se tekst i ilustracije spajaju u cjelinu, određujući konačni izgled pojedinih stranica i grafičkog proizvoda u cjelini (osnutak).²

Sastoji se od dimenzija stranica unutar kojih su tipografske forme pomno određene kako one prenose ton, tempo i strukturu stranice. U to spada veličina i vrsta pisma, prored, razmak između slova i razmak između paragrafa. Prijelom stranice obuhvaća oblikovanje cijele stranice, a ne samo teksta. Pomno se određuju margine, paginacija, numeracija i položaj grafičkih elemenata poput fotografije i ilustracije.

3.2 TISUĆU DEVETSTO OSAMDESET ČETVRTA

George Orwellov roman "Tisuću devetsto osamdeset četiri" (eng. Nineteen Eighty-Four), objavljen 1949. godine kao upozorenje protiv totalitarizma, ostavio je dubok dojam na čitatelje svojim zastrašujućim prikazom distopije. Ideje Georgea Orwella prodrle su u mainstream kulturu na način koji je rijetko koja knjiga postigla.

¹ Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. : <https://www.enciklopedija.hr/clanak/prijelom> (Pristupljeno 28. lipnja 2024.)

² Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. : <https://www.enciklopedija.hr/clanak/prijelom> (Pristupljeno 28. lipnja 2024.)

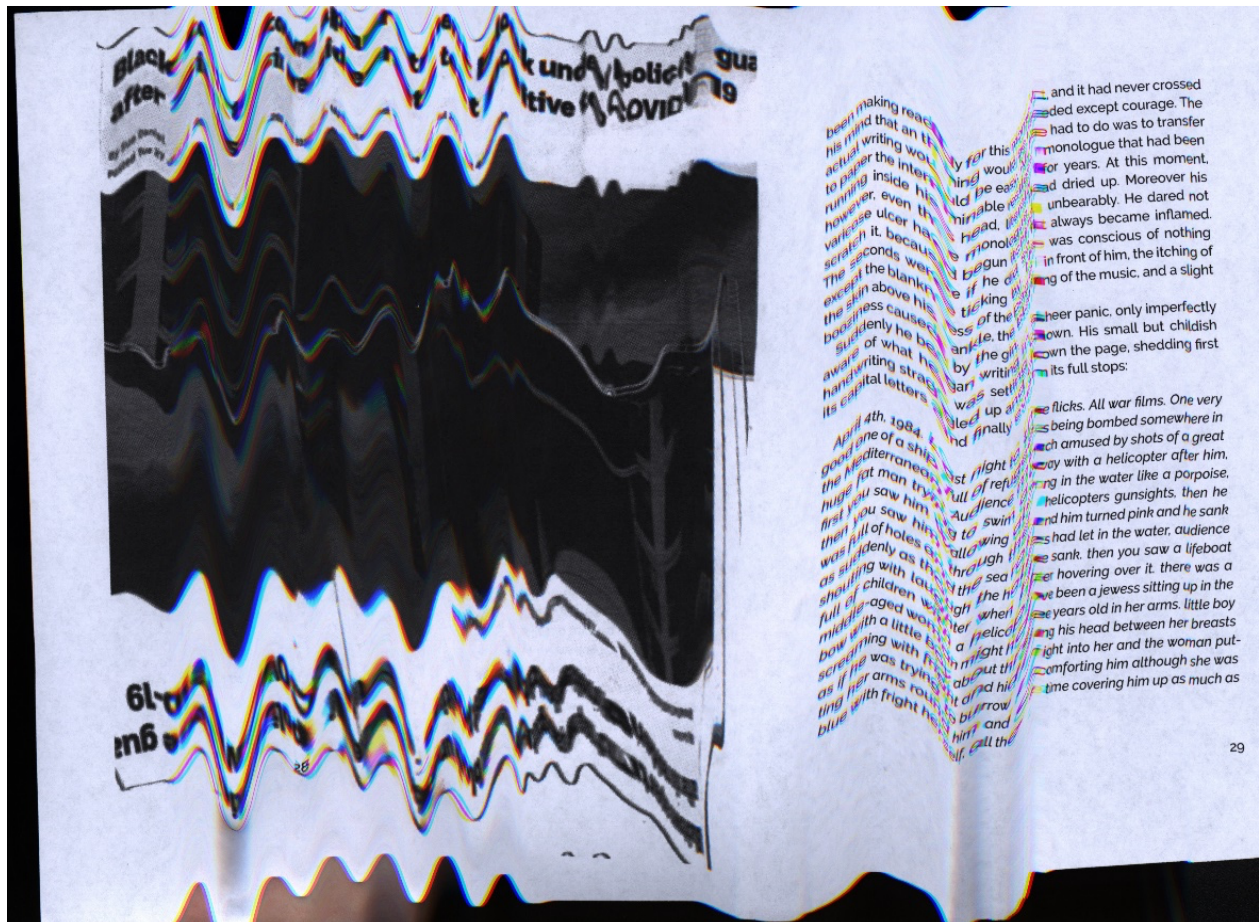
Radnja knjige odvija se u 1984.-oj godini u Oceaniji, jednoj od tri zaraćene totalitarne države. Oceanijom vlada nekontrolirajuća Partija i njihov vođa, Veliki Brat. Partija kontrolira stanovništvo propagandom, tjerajući stanovnike da pričaju Novogovorom kako bi im ograničili slobodno razmišljanje i promovirali slogane Partije: “Rat je mir”, “Neznanje je snaga” i “Sloboda je ropstvo”.

4. IZRADA ZAVRŠNOG RADA

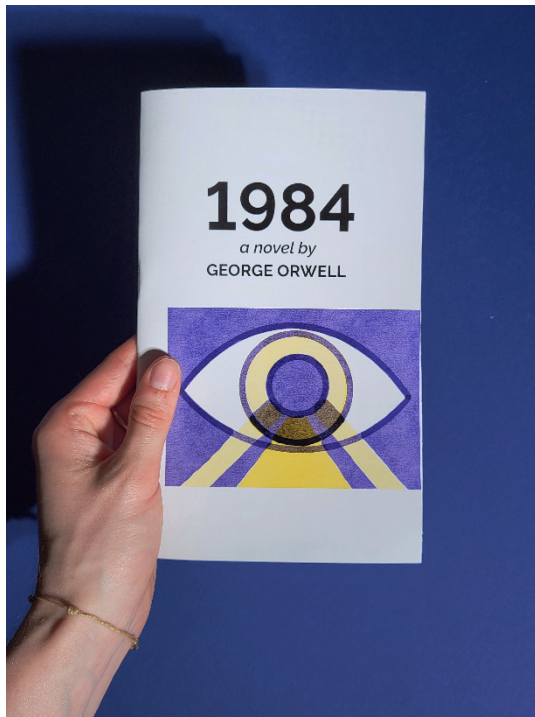
Izrada završnog rada započela je izradom tradicionalnog prijeloma knjige. Definirana je dimenzija knjige i stranica, širine margina, veličina teksta, proreda i odlučena je pozicija paginacije. Poglavlja su oblikovana standardno s jasno odvojenim naslovima, odlomci su uredno poravnati, a margine ostavljaju dovoljno prostora kako bi se osiguralo ugodno čitanje. Izabran je font "Raleway" koji osigurava čitatelju jasno iščitavanje teksta. Raleway je sans-serif "typeface family" kojeg je dizajnirao Matt McInerney. Matt McInerney je suvlasnik i dizajner u firmi Township, a za vrijeme izrade "Raleway typeface-a" radio je u Pentagramu. Većina njegovih projekata predviđeni su za velike korporacije. Njegovi ostali projekti kao i "Raleway typeface" su napravljeni u duhu komercijalizma i unificiranosti, pa je tako prigodan uz temu knjige. Tekst knjige prate ilustracije ključnih radnji. Ilustracije se nalaze na lijevoj ili verso strani prijeloma. One su uvijek po dvije na stranici i pravokutnog oblika. Izabrala sam oblik pravokutnika kako bi naglasila pravilnost i usustavljenost. Paleta korištenih boja limitirana je na plavu, žutu i njihova preklapanja. Preklapanja tih boju daju prljavo plavu koja je sličnija sivkastoj.

Eksperimentalna knjiga preispituje tradicionalne granice izgleda i funkcije knjige, izazivajući našu percepciju o tome kako knjiga treba izgledati. Ideja eksperimentalne knjige bila je povezati knjigu "1984".s današnjim aktualnim problemima.

Knjiga "1984" Georgea Orwella bavi se temama totalitarizma, propagande, kontrole, i kontrole govora,— teme koje su i danas relevantne u kontekstu digitalne kontrole i manipulacije informacijama u suvremenom društvu. Čitajući Orwella razmišljala sam o povezivanju tema iz knjige sa suvremenim svijetom. Nadalje, pronašla sam članke na internetu koji se povezuju sa problemima predstavljenim u knjizi. Odlučila sam eksperimentalnu knjigu oblikovno nadovezati tradicionalnu, uzimajući već oblikovani tekst kao bazu za distorzije. Distorzije vizualno izgledaju vrlo zanimljivo jer stvaraju jaku kromatsku aberaciju. One su izvedene pomoću skenera te kasnije minimalno doručene u programu Adobe Photoshop. Distorzirani tekstovi i članci s interneta služe kao ilustracije u knjizi, dok je originalni tekst ostao potpuno čitak. Distorzije se ne nalaze uvijek na desnoj strani kako je to bilo kod "tradicionalno" oblikovane knjige, već pozicija teksta varira od stranice do stranice, mijenjajući fokus pažnje promatrača.

Slika 1 Maja Maržić, Primjer skice za izradu vizuala

Slika 2 Fotografija Knjige 1

Slika 3 Fotografija Knjige 1

Slika 4 Fotografija Knjige 1

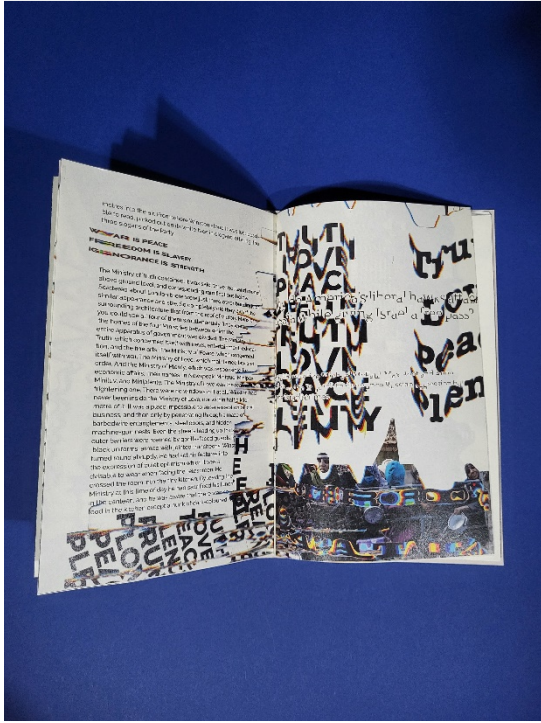
Slika 5 Fotografija Knjige 1

Slika 6 Fotografija Knjige 2

Slika 7 Fotografija Knjige 2

Slika 8 Fotografija Knjige 2

Slika 9 Fotografija Knjige 2

Slika 10 Fotografija Knjige 2

Slika 11 Fotografija Knjige 2

5. ZAKLJUČAK

Kroz ovaj rad, istražila sam načine pristupa oblikovanju knjige kroz niz eksperimenata i proučavanja razlika klasičnog i eksperimentalnog pristupa. Krajnji proizvod završnog rada su dvije knjižice koje pričaju istu priču na dva različita načina. One prikazuju tradiciju oblikovanja kao i suvremenost.

5. LITERATURA

1. Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2024. : <https://www.enciklopedija.hr/clanak/prijelom> (Pristupljeno 28. lipnja 2024.)
2. Britannica, Cathy Lowne, 2024: <https://www.britannica.com/topic/Nineteen-Eighty-four> (Pristupljeno 28. lipnja 2024.)

6. POPIS SLIKA

Slika 1 Maja Maržić, Primjer skice za izradu vizuala, A4 format, 2024.....	8
Slika 2 Maja Maržić, Fotografija Knjige 1, korice knjige, 280× 210 mm, 2024	9
Slika 3 Maja Maržić, Fotografija Knjige 1, stranice 14 -15, 280× 210 mm, 2024.....	9
Slika 4 Maja Maržić, Fotografija Knjige 1, stranice 10 -11, 280× 210 mm, 2024.....	10
Slika 5 Maja Maržić, Fotografija Knjige 1, stranice 18 -19, 280× 210 mm, 2024.....	10
Slika 6 Maja Maržić, Fotografija Knjige 2, korice, 280× 210 mm, 2024	11
Slika 7 Maja Maržić, Fotografija Knjige 2, prvi dio, 280× 210 mm, 2024.....	11
Slika 8 Maja Maržić, Fotografija Knjige 2, stranice 14 -15, 280× 210 mm, 2024.....	12
Slika 9 Maja Maržić, Fotografija Knjige 2, stranice 10 -11, 280× 210 mm, 2024.....	12
Slika 10 Maja Maržić, Fotografija Knjige 2, stranice 18 -19, 280× 210 mm, 2024.....	13
Slika 11 Maja Maržić, Fotografija Knjige 2, prednaslovna stranica , 280× 210 mm, 2024.....	13